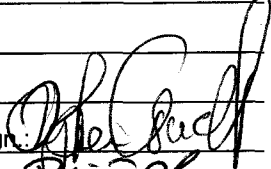
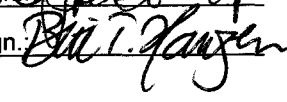

KSK-notat nr.: 62/2013 - Bakgrunn for vedtak

Søker/sak:	Småkraft AS / Frya kraftverk	
Fylke/kommune:	Oppland / Sør-Fron og Ringeby	
Ansvarlig:	Øystein Grundt	Sign:
Saksbehandler:	Brit Torill Haugen	Sign:
Dato:	18 DES 2013	
Vår ref.:	NVE 201003792-39	

Middelthuns gate 29
Postboks 5091 Majorstua
0301 OSLO
Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
E-post: nve@nve.no
Internett: www.nve.no
Org. nr.:
NO 970 205 039 MVA
Bankkonto:
0827 10 14156

Søknad om tillatelse til bygging av Frya kraftverk i Sør-Fron og Ringeby kommuner i Oppland fylke

Innhold

Sammendrag	1
NVEs konklusjon	2
Søknad	3
Høring og distriktsbehandling	6
NVEs vurdering	12
NVEs konklusjon	17

Sammendrag

Småkraft AS søker om å få bygge Frya kraftverk i Sør-Fron og Ringeby kommuner gjennom å nytte et fall på 26 m i elven Frya. Frya er et vernet vassdrag. Et kraftverk var i drift på samme strekning fra slutten av 1940-tallet og frem til slutten av 1970-tallet. Inntaket ligger på kote 230 og kraftstasjonen får utløp på kote 204. Fra inntaket blir vannet leda inn i en 100 m lang kulvert med fritt vasspeil og videre til et tilløpsrør på 150 m. Tilløpsrøret vil delvis ligge fritt og delvis være dekket. Vannveien vil følge eksisterende trase. Den gamle kraftstasjonsbygningen, broen og området rundt, vil bli opprusta og kraftstasjonen får installert ny turbin, generator og styresystem. Kraftverket vil ha en installert effekt på 990 kW og vil etter planene gi en årsproduksjon på 4,5 GWh.

Ringeby kommune har ingen vesentlige motforestillinger til en bygging av Frya kraftverk under forutsetning av viss vilkår. Sør-Fron kommune har ikke uttalt seg om saken. Fylkesmannen i Oppland og Oppland fylkeskommune vil ikke motsette seg en utbygging av Frya, men stiller krav til bl.a. minstevannføring, lokkevannslipp, pålegg om biotiltak og etablering av omløpsventil. Direktoratet for mineralforvaltning og Statens Vegvesen har ingen merknader til søknaden. Vern Nedre Otta er imot bygging av Frya kraftverk og peker på at elven er vernet. Laugens venner går i mot en utbygging særlig på grunn av at elven er vernet, kulturminneverdier og av viktigheten av Frya som gytested for storaure. FNF Oppland og SABIMA m.fl. er imot utbygginger av Gudbrandsdalslågen sine sideelver. Tore Solbakken ytrer stor bekymring for storauren og Frya som gyteelv dersom den bygges ut.

En utbygging etter omsøkt plan vil gi om lag 4,5 GWh/år i ny fornybar energiproduksjon. Dette er en produksjon som er vanlig for minikraftverk. Selv om dette isolert sett ikke er et vesentlig bidrag til fornybar energiproduksjon, så utgjør småkraftverk samlet sett en stor andel av ny tilgang de senere år. De tre siste årene har NVE klarert om lag 1,9 TWh ny energi fra småkraftverk. De konsesjonsgitte tiltakene vil være et bidrag i den politiske satsingen på småkraftverk, og satsingen på fornybar energi.

De aller fleste prosjektene vil ha enkelte negative konsekvenser for en eller flere allmenne interesser. For at NVE skal kunne gi konsesjon til kraftverket må virkningene ikke bryte med de føringer som er gitt i Olje- og energidepartementets retningslinjer for utbygging av små vannkraftverk. Videre må de samlede ulempene ikke være av et slikt omfang at de overskrider fordelene ved tiltaket. NVE kan sette krav om avbøtende tiltak som del av konsesjonsvilkårene for å redusere ulempene til et akseptabelt nivå.

I vedtaket har NVE lagt til grunn at en utbygging vil kunne gi stor negativ konsekvens på storørretens gyteområder i Frya. Storørreten er av nasjonal interesse og finnes bare på et fåtall av steder i Norge. Den har stor verdi som art. De avbøtende tiltakene som er presentert vil ikke sikre gyteområdene for storørreten i tilstrekkelig grad slik NVE vurderer det. Andre nødvendige avbøtende tiltak som kan pålegges som; høyere minstevannføring, lokkevannslipp og omløpsventil er omfattende og fordyrende. De vil heller ikke, etter NVEs syn, i vesentlig grad redusere konflikt med storørreten i vassdraget eller stå i samsvar med størrelsen på prosjektet. Den omsøkte slukeevnen på 84 % av middelvannføringen er etter NVEs vurdering høy i et vernet vassdrag, og vil endre elvens naturlige vannføringsdynamikk. NVE mener dermed at fordelene ved tiltaket ikke overstiger de samlede ulempene ved en utbygging av Frya kraftverk.

NVEs konklusjon

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at ulempene ved bygging av Frya kraftverk er større enn fordelene. Kravet i vannressursloven § 25 er ikke oppfylt og NVE avslår derfor søknaden fra Småkraft AS om bygging av Frya kraftverk.

Søknad

NVE har mottatt følgende søknad fra Småkraft AS, datert 5.11.2012:

«Søknad om tillatelse til å bygge Frya kraftverk i Sør-Fron kommune i Oppland fylke

Småkraft AS ønsker å utnytte vannfallet i Frya i Sør-Fron kommune i Oppland fylke, og søker herved om følgende tillatelser:

1. Etter vannressursloven, jf. § 8, om tillatelse til:

- Bygging av Frya kraftverk i samsvar med fremlagte planer

2. Etter energiloven om tillatelse til:

- Bygging og drift av Frya kraftverk, med tilhørende koblingsanlegg og kraftlinjer som beskrevet i søknaden

Nødvendige opplysninger om tiltaket fremgår av vedlagt utredning.»

Frya kraftverk, endelig omsøkte hoveddata

TILSIG		Hovedalternativ
Nedbørfelt	km ²	371
Årlig tilsig til inntaket	mill.m ³	15,9
Spesifikk avrenning	l/s/km ²	14
Middelvannføring	l/s	5194
Alminnelig lavvannføring	l/s	445
5-persentil sommer (1/5-30/9)	l/s	1980
5-persentil vinter (1/10-30/4)	l/s	64
KRAFTVERK		
Inntak	moh.	230
Avløp	moh.	204
Lengde på berørt elvestrekning	m	350
Brutto fallhøyde	m	26
Midlere energiekvivalent	kWh/m ³	0,27
Slukeevne, maks	l/s	4389
Minste driftsvannføring	l/s	219
Planlagt minstevannføring, sommer	l/s	
Planlagt minstevannføring, vinter	l/s	
Tilløpsrør, diameter	mm	2000
Tilløpsrør, lengde	m	250
Installert effekt, maks	MW	0,99
Brukstid	timer	4515
PRODUKSJON		
Produksjon, vinter (1/10 - 30/4)	GWh	1,87
Produksjon, sommer (1/5 - 30/9)	GWh	2,59
Produksjon, årlig middel	GWh	4,47
ØKONOMI		
Utbyggingskostnad	mill.kr	17,5
Utbyggingspris	kr/kWh	3,9

Frya kraftverk, elektriske anlegg**GENERATOR**

Ytelse	MVA	1,14
Spenning	kV	0,69 eller 1,0

TRANSFORMATOR

Ytelse	MVA	1,37
Omsetning	kV/kV	0,69 eller 1,0/22

NETTILKNYTNING (kraftlinjer/kabler)

Lengde	m	30
Nominell spenning	kV	22
		Jordkabel

Om søker

Småkraft AS er et produksjonsselskap etablert i 2002. Det eies av 4 selskaper: Skagerak Kraft AS, Agder Energi AS, BKK Produksjon AS og Statkraft AS. Småkraft AS er etablert for å finansiere, bygge ut og drive småkraftverk inntil 10 MW sammen med grunneierne.

Beskrivelse av området

Frya er en sideelv til Gudbrandsdalslågen og er lokalisert på grensen mellom Ringebu og Sør-Fron kommuner. Vassdraget ble vernet i forbindelse med Verneplan II i 1979/1980. Området langs elven er tydelig preget av menneskelig påvirkning med infrastruktur og gårdsbebyggelse. I prosjektområdet går elva delvis i bekkekløft med en stor gryte, Bergsveinshølen, der det er bygd opp et amfi som brukes til kulturelle oppsetninger. Rett ovenfor Fryajuvet går det vei over elven. Fra slutten av 1940-tallet og frem til slutten av 1970 var det kraftproduksjon i Frya. Plassering av det omsøkte kraftverket er identisk med det gamle kraftverket. Den gamle kraftstasjonsbygningen står fremdeles og deler av rørgaten er også synlig. Storflommen i 1995 ødela den gamle dammen, men noen rester av dammen er fremdeles synlig.

Teknisk plan*Inntak*

Det vil bli bygget en lav gravitasjonsdam med om lag 3 meters høyde og med fritt overløp på kote 230. Lengden på dammen vil bli om lag 40 meter. På dammens sørside etableres det et inntaksarrangement. Total må inntakskulpen ha et volum på om lag 800-900 m³.

For å begrense omfanget av konstruksjoner vil en i størst mulig grad grave/spreng ut nødvendig volum bak dammen i stedet for økning av høyden av dammen.

Rørgate

Fra inntaket i elven ledes vannet inn i en 100 m lang kulvert med fritt vannspeil. Innløpet til kulverten blir utstyrt med en glideluke. Det nye kraftverket skal benytte kulverten til det gamle kraftverket. Fra kulverten ledes vannet inn i et tilløpsrørsystem med lengde 150 meter. Tilløpsrøret vil følge den eksisterende rørtraseen, hvor gamle tre- og stålrør byttes ut med nye rør. Tilløpsrøret vil delvis ligge fritt og delvis tildekket.

Kraftstasjon

Det skal ikke bygges ny kraftstasjonsbygning i forbindelse med prosjektet. Den gamle

kraftstasjonsbygningen og området rundt, vil bli opprustet og kraftstasjonen får installert ny turbin, generator og styresystemer.

Nettilknytning

Det må bygges en ny 22 kV fra kraftstasjonen frem til eksisterende 22 kV linje eiet av Gudbrandsdal Energi AS. Linjen vil bli om lag 300 meter lang og bli utført som jordkabel.

Veier

Det vil ikke være behov for etablering av nye permanente veier i forbindelse med prosjektet. Eksisterende gårds- og skogsveier vil bli benyttet. Det må påregnes ulik grad av opprustning på veiene som skal benyttes.

Arealbruk

Det omsøkte prosjektet er presentert slik i forhold til arealbruk:

Tiltak	daa	Beskrivelse
Dam m/ inntak	2,0 daa	Dam, høyde om lag 3 m, lengde om lag 40 m, med inntak, nytt vannspeil
Rørtraseen *)	4,0 daa	Gjennomsnittelig bredde 15 m (under utbygging)
Kraftstasjon	1,0 daa	Samlet arealplass for bygg og snuplass
Kraftlinje	300 m	Jordkabel

*) i utbyggingsperioden vil en berøre en korridor på snitt 15 m, bredden vil være avhengig av terrenget.

Permanent berørt areal er 3,0 daa og består av

- Dam m/inntak
- Kraftstasjon

Midlertidig berørt areal er 4,0 daa og består av

- Rørtraseen

Forholdet til offentlige planer

Kommuneplan

Prosjektområdet er i Sør-Fron kommune sin kommuneplan satt av til LNF-område. Området for tiltaket er i Ringeby kommune sin kommuneplan satt av til LNF-område med spredt boligbebyggelse. Et belte langs Frya, som inkluderer den gamle kraftstasjonen inngår i reguleringsplanen for utescenen i Bergsveinhølen. Området er i reguleringsplanen satt av til friluftsområde/særskilt anlegg.

Samlet plan (SP)

Dette prosjektet er ikke behandlet i Samla plan. Prosjektet ligger under grensen (10 MW/50 GWh) for hva som skal behandles i Samla plan.

Verneplan for vassdrag

Frya ble varig vernet i St.prp. nr 77(1979-80), Verneplan II for vassdrag. Hensikten med verneplan for vassdrag er å ivareta hele vassdraget og verne om en helhetlig vassdragsnatur. Vernet gjelder først og fremst mot kraftutbygging, men verneverdiene skal også bli tatt hensyn til ved andre inngrep.

Planarbeidet i forbindelse med verneplan I og II var noe begrenset, og det kan være uklart hva som egentlig er vassdragets verneverdier. Det gamle kraftverket i Frya ble nedlagt i 1979 og var dermed ikke i drift når vernet ble vedtatt.

For Frya er det særlig de øvre delene av vassdraget, med sin nærhet til Rondane nasjonalpark, som er trukket frem som spesielt verdifulle i verneplanen. Men også Frya sine elvegjel og den store elvevifta i samløpet med Lågen er fremhevet i verneplanen. Furusjøen har viktig limnologi, og botanisk har nedbørsfeltet svært mange forskjellige vegetasjonstyper med stedvis stor artsrikdom med rike og sjeldne arter. Det nevnes spesielt at det i enkelte områder finnes typisk bekkekløftvegetasjon.

Inngrepsfrie områder (INON)

Inngrepsfrie områder blir ikke berørt av tiltaket.

Nasjonale laksevassdrag

Vassdraget er ikke lakseførende, men det foreligger en handlingsplan for storørret fra 1999. Dette er en tilstandsrapport for storørretens gyte og oppvekstområder i Gudbrandsdalslågen og Gausa med sideelver.

Andre verneområder

Nedbørsfeltet til Frya ligger i Rondane nasjonalpark, men dette blir ikke berørt.

Høring og distriktsbehandling

Søknaden er behandlet etter reglene i kapittel 3 i vannressursloven. Den er kunngjort og lagt ut til offentlig ettersyn. I tillegg har søknaden vært sendt lokale myndigheter og interesseorganisasjoner, samt berørte parter for uttalelse. NVE var på befaring i området den 11. juni 2013 sammen med representanter for søkeren, kommunen, Fylkesmannen i Oppland, Oppland fylkeskommune, Laugens Venner, Vern Nedre Otta, Naturvernforbundet Oppland, Ringebu/Fåvang Jeger og Fiskeforening og FNF Oppland. Høringsuttalelsene har vært forelagt søkeren for kommentar.

Høringspartenes egne oppsummeringer er referert der hvor slike foreligger. Andre uttalelser er forkortet av saksbehandler. Fullstendige uttalelser er tilgjengelige via offentlig postjournal og/eller NVEs nettsider.

NVE har mottatt følgende kommentarer til søknaden:

Ringebu kommune gjorde følgende vedtak den 26.6.2013:

«Utvalg for plan og teknisk har ingen vesentlige motforestillinger til at det gis konsesjon for bygging av kraftverk i Frya jf søknad om konsesjon fra Småkraft AS, dersom følgende vilkår fastsettes:

- 1. Hensynet til Frya som gyteelv for storaure må ivaretas jf de vilkår som er stilt i høringsuttalelser fra Fylkesmannen i Oppland og Oppland fylkeskommune.*

2. *Dersom lav vannføring eller støy fra kraftstasjonen er til hinder for gjennomføring av kulturarrangement på friluftscenen i Bersveinshølen, må det være mulig for arrangør å stille krav om å justere vannføringen og stanse driften i kraftstasjonen over kortere perioder.»*

Fylkesmannen i Oppland oppsummerer sin uttalelse den 5.4.2013 med følgende:

«Fylkesmannen vil ikke motsette seg at det gis konsesjon for etablering av Frya kraftverk. I en ev. konsesjon må det stilles følgende vilkår:

- Slipp av minstevannføring forbi inntaksdammen på 1,980 m³/sek i perioden 01.05 – 30.09 og 0,445 m³/sek i perioden 01.10 - 30.04. Tidspunkt for overgang fra sommervannføring til vintervannføring må kunne justeres ut fra undersøkelser knyttet til aurens gytetidspunkt.*
- Etablering av omløpsventil som sikrer jevn vannføring nedstrøms kraftverket ved driftsavbrudd*
- Hjemmel for at Fylkesmannen kan pålegge lokkevannslipp og om nødvendig stans av kraftverket i korte perioder dersom det viser seg å være problemer med å få aure til å vandre forbi kraftverksavløpet.*
- Krav til restaurering og istandsetting etter fysiske inngrep i forbindelse med anleggsarbeider.*
- Anleggsarbeider innenfor en radius på 500 m fra hekkelokaliteten skal ikke forekomme i perioden 01.03 – 01.07.*
- Hjemmel til å pålegge utbygger å utrede og gjennomføre biotoptiltak på hele den strekningen som berøres av utbyggingen.*
- Standard naturforvaltningsvilkår.*
- Der rørgatetraseen berører dyrket mark må berørt areal tilbakeføres til dyrket mark ved avslutning av anlegget. Rørgate over dyrket mark må legges minimum 1,2 m dypt.*
- Det forutsettes at omsøkt slukeevne fastsettes som maksimal tillatt slukeevne i en ev. tillatelse.»*

Oppland fylkeskommune vedtok følgende den 18.4.2013:

«Fylkesutvalget vil ikke motsette seg at det gis konsesjon for etablering av Frya kraftverk. I en evt. konsesjon må det stilles følgende vilkår:

- Slipp av minstevannføring forbi inntaksdammen på 1,980 m³/sek i perioden 01.05 – 30.09 og 0,445 m³/sek i perioden 01.10 - 30.04. Tidspunkt for overgang fra sommervannføring til vintervannføring må kunne justeres ut fra undersøkelser knyttet til aurens gytetidspunkt.*
- Etablering av omløpsventil som sikrer jevn vannføring nedstrøms kraftverket ved driftsavbrudd*
- Hjemmel for å pålegge lokkevannslipp og om nødvendig stans av kraftverket i korte perioder dersom det viser seg å være problemer med å få aure til å vandre forbi kraftverksavløpet.*

- *Vann til disse lokkeflommene må avgis i tillegg til de gitte minstevannføringer som anses å være minimumsvannslipp.*
- *Standard naturforvaltningsvilkår.*
- *Dersom det blir aktuelt med vegutbedring eller andre tiltak som kan berøre de bevarte hulvegene i nærområdet til Frya skal det tas kontakt med kulturminnemyndighetene i OFK for avklaring.*
- *Pilegrimsleden skal sikres for allmenn ferdsel gjennom kraftverksområdet.*

Dersom vilkårene ikke blir tatt inn i konsesjonen fremmer fylkesutvalget innsigelse med hjemmel i vannressurslovens § 24, og begrunnes med hensynet til vannforskriftens § 12 og kulturminnelovens § 3.»

Direktoratet for mineralforvaltning har i sitt brev av 18. april 2013 ingen merknader til søknaden.

Statens Vegvesen Region øst har i sitt brev av 5.4.2013 ingen merknader til søknaden.

Vern Nedre Otta skriver følgende i sitt brev av 11.4.2013:

«Med hensyn til Naturmangfoldloven og føre -var prinsippet, bes alle planlagte småkraftverk skrinlegges...»

[...]

«...Frya er et varig verna vassdrag. Urørthet i øvre del. Vassdraget er en viktig del av et attraktivt landskap, friluftsliv og turgåing. Stor elvekløft som ligger sentralt i dalføret, nær noen av de mest kjente og verdifulle kløftene. Flere undersøkelser de siste par årene har avdekket store verdier, på høyde med flere av de mest verdifulle, tidligere dokumenterte kløftene. Selv om ingen sammenstilling av naturverdiene til Frya er utført ennå, så bør den derfor sannsynligvis betraktes som et svært verdifullt sidevassdrag til Gudbrandsdalslågen. Det er påvist 5 naturtypelokaliteter, alle med verdi lokalt viktig – C er kjent, samt to funn av en nær truet art. Med unntak av ei rik eng, er verdiene knyttet til elvekløfta, og de representerer flere typiske kvaliteter for slike kløfter i dalføret. Bare en rødlisteart er funnet, men flere kravfulle og mindre vanlige arter både av karplanter og moser. Det er flere kraftverk i området rundt, - så belastningen på vassdraget tilsier at resten får være i fred.»

Laugens venner skriver følgende i sin uttalelse av 15.4.2013:

«Viktige naturtyper som Oppland har et spesielt nasjonalt og til dels internasjonalt ansvar for å ta vare på er bekkekløfter i Gudbrandsdalen, flommarker langs Lågen og Ottaelva. I bekkekløftene finnes fosserøyksoner med tilhørende arter, der den såkalte "huldrefloraen" er unik i landet...»

[...]

«...Vassdraget er varig vernet, jf. St.prp. nr 77 (1979-80), Verneplan II. Det er viktige gyteområda for storaure i Frya og disse ligg ovenfor det planlagte stasjonsområdet. For å ta vare på det biologiske mangfoldet må forvaltninga av storauren i området være stammeorientert på same måte som hos laksen. Tiltaket blir vurdert til å ha stor/svært stor negativ konsekvens for Frya som gyteelv for storaure. Nå som elva Våla i stor utstrekning har blitt uegnet som gyte-elv er gyteområda i Frya blitt enda viktigere for å ta vare på denne storaure stammen Pilegrimsleden, gamle veifar og restene etter eldre bruanlegg over Frya, er registrerte kulturminner/kulturmiljø innenfor influensområdet. Veiminnene er automatisk

fredet, og spennende dokumentasjon om tidligere brukshistorie. Pilegrimsleden har historisk betydning og verdi som arena for kulturhistorisk opplevelse. Viser her til "Retningslinjer for små vannkraftverk" side 11; Landskapsverdier er knyttet til både landskapsform og innhold og til summen av former, rom og innhold som har betydning for kunnskap, opplevelse og bruk:

- *Natur, kultur, geomorfologi og symbolikk. Samspillet mellom natur og kulturhistorie.*
- *Landskap med stor tidsdybde og kulturhistorisk mangfold*
- *Økologiske funksjoner (naturtyper, fuglefjell, trekkveier for dyr m.m.). Urørthet.*
- *Helhet,*

Kun to rødlistearter ble påvist under feltarbeidet, mens ingen var kjent på forhånd. Dette kan tyde på at det er enda flere uregistrerte rødlistearter i området. Det er også bekkekløft og fossesprøytmiljøer, noen av svært stor verdi. Elvestrekningen på begge sider er utvilsomt et godt miljø for vanntilknyttede arter som fossekall og vintererle, både til hekking og næringssøk. Flere gamle fossekallreir er funnet ned mot Bergsveinhølen. Tiltaket vil gi lite kraft, men gjøre betydelige skader i et freda vassdrag. Konklusjon må klart bli at konsesjonssøknaden ikke innvilges..»

FNF Oppland skriver følgende i sin uttalelse av 19.4.2013: (brevet er støttet av Norges Jeger og Fiskerforbund Oppland, Oppland orienteringskrets, DNT Gjøvik og Omegn, Naturvernforbundet i Oppland, Vestoppland krets av Norges speiderforbund, Gudbrandsdal krets av Norges Speiderforbund og Norsk ornitologisk forening Oppland)

«Vi går imot planene om utbygging av disse 10 småkraftverkene i Gudbrandsdalslågens sideelver. Vi viser til Fylkesmannen i Oppland sitt forslag om helhetlig vurdering av Gudbrandsdalslågen med sideelver, og mener at de gjenværende urørte delene må vernes ved en ny supplering av verneplanen/omlegging av samlet plan.

Frya er i tillegg til kvalitetene som ga vernestatus en viktig gyte- og oppvekstelv for ørret og et viktig leve- og beiteområde for harr. Den beskjedne kraftmengden som kan bli produsert gjør den samfunnsmessige nytten ved utbyggingen. spesielt lav sammenlignet med reduksjon av tilsvarende landskaps- og friluftslivs- og naturverdier med spesielt naturtypen bekkekløft.»

SABIMA, NJFF, DNT og Naturvernforbundet skriver i sin felles høringsuttalelse om samlet belastning den 19.4.2013:

«Vi peker på de godt kartlagte og store naturverdiene i hele det sammenhengende elvedalssystemet til Gudbrandsdalslågen med sine sideelver. Ikke minst Vinstra-komplekset, som er et av de viktigste og mest intakte elvekløftområdene i Norge (og Europa), med en konsentrasjon av denne typen naturverdier som er unik i internasjonal målestokk. Her er også flere rødlistearter og verdifulle naturtyper, og Norge har et internasjonalt ansvar for å ta vare på disse unike verdiene. Vi mener derfor at søknader om vannkraft i dette området må behandles etter en meget streng tolking av Naturmangfoldloven §§ 4, 5 og 10. Det må i tillegg stilles strenge krav til godt kunnskapsgrunnlag og gode faglige vurderinger av påvirkningen på annet biologisk mangfold og naturverdier. Vi mener også at områdets store verdi for friluftsliv og turisme må vektlegges sterkt i vurderingene.»

Tore Solbakken har sendt inn sin høringsuttalelse den 07.02.13. Her er et sammendrag: Solbakken ytrer stor bekymring for storørreten som gyter i Frya. I forbindelse med dette ber han NVE sette seg

godt inn i storørretens levesett og særlig i forbindelse med problematikk rundt gytegrus. Han peker på hva som har skjedd i elven Våla i Ringebru etter at det ble bygd kraftverk der:

- «Den naturlige tilførselen av gytegrus vil bli stoppet eller redusert.
- Gyteplasser vil på sikt bli vasket ut sammen med insekter og vannplanter
- Fisk vil søke opp i elva under flom, vil deretter risikere å vandre inn på strekning som til vanlig har redusert vannstand.
- Fisk vil bli stengt inne og i verste fall dø av sult. »

Solbakken ønsker egen kartlegging i Frya da bygging av terskler er noe han ser på som nødvendig for å opprettholde levevilkårene for fisken dersom det bygges ut.

Søkers kommentarer til høringsuttalelsene

Søker har kommentert de innkomne høringsuttalelsene i brev datert 04.06.13 :

«Følgende interessenter har gitt sitt høringsutsagn i saken:

- Oppland fylkeskommune
- Fylkesmannen i Oppland
- Statens Vegvesen
- Direktorat for Mineralforvaltning
- Naturvernforbundet ml flere
- Laugens venner
- FNF Oppland
- Vern Nedre Otta
- Tore Solbakken

Småkraft AS har sett på alle uttalelser og kommentert de nedenfor. Uttalelsen er kort oppsummert med de viktigste momenter.

Småkraft AS sine kommentarer til fylkeskommunen og Fylkesmannen i Oppland:

- Småkraft vil slippe den minstevannføring som er opplyst i søknaden. Dersom det fremkommer informasjon om at endring fra sommervannføring til vintervannføring bør forskyves ut fra foreslåtte datoer (f eks 1- en uke) vil vi etterkomme dette.
- Småkraft har vært i kontakt med konsulent som har utarbeidet rapport for fisk i Frya. Finn Oldervoll opplyser på telefon at med den minstevannføring som er planlagt og siden det er kort elvestrekning (350m) fra inntak til stasjon vil det være lite sannsynlig med stranding av fisk. NVE må ta stilling til, med bakgrunn av den informasjon som foreligger, om de vil kreve omløpsventil. I et middelår vil det være overløp (avrenning over Q_m) i 121 dager.
- Dersom det blir pålagt vil Småkraft tilpasse vannføring, stans av kraftverket i korte perioder.
- Småkraft har lang erfaring i å bygge kraftverk og vil tilbakeføre terreng på en miljømessig riktig måte. Forhold til kulturminner/ myndighet vil bli ivarettatt under detaljprosjekteringsfasen og under utbygging.
- De pålegg som blir gitt i en eventuell konsesjon vil bli etterkommet.

Småkrafts felles kommentar til Naturvernforbundet, Laugens venner, FNF Oppland, Vern Nedre Otta og Tore Solbakken:

For kommentar til Frya som leveområde for fisk, se ovenfor.

Tiltaket innebærer inngrep i en trang elvekløft med et fossefall som vil få en negativ konsekvens ved en utbygging. Men siden det allerede har vært tidligere inngrep i elven, topografien er ikke ideell for de mest kravstore artene og at vi tilnærmet opparbeider det

gamle kraftverket som det tidligere har vært mener vi at eventuelle tap av naturverdier oppveies av de positive effektene ved en utbygging. Småkraft AS forholder seg til regelverket (under 1 MW installasjon i vernet vassdrag) og vil ta vare på og hensyn til de kulturverdier som er i området.

Småkrafts konklusjon:

Vi mener at fordelene ved en utbygging av Frya kraftverk er større enn ulempene. Prosjektet vil være tilnærmet likt det som tidligere har vært i drift, frem til 1979, og vil være med på å opprettholde, levendegjøre kulturminner fra tidligere kraftutbygging. Peer Gynt AS har tidligere år hatt kulturarrangement i Bergsveinshølen og dersom det blir flere fremføringer ser vi det som et spennende prosjekt å kunne bidra med en kraftstasjon i drift. I dialog med Peer Gynt AS har de vært positiv til planene.

Norge trenger mer fornybar energi og Frya vil med sine 4,5 GWh gi strøm til rundt 220 husstander. For å realisere en småkraftutbygging, er den avhengig av at de som innehar rettighetene til ressursene griper fatt i muligheten og iverksetter utbyggingen. Småkraft har etter 34 ferdig bygde kraftverk fått god erfaring med å rydde og revegetere anleggsområder. Vi har fått positive tilbakemeldinger på utført arbeid og vi har fått byggeskikkpris på Oftedal i Sirdal kommune. Vi ber derfor NVE vektlegge de positive virkningene prosjektet vil medføre i den videre behandlingsprosessen.»

Tilleggsopplysninger

Ringebu kommune ble ved en feiltakelse ikke tatt med som høringspart i første høringsrunde, men de fikk anledning til å uttale seg i etterkant av den opprinnelige høringen.

Innsigelser

Fylkesmannen i Oppland og Oppland fylkeskommune hadde innsigelser til flere av prosjektene i pakka. Innsigelsesmøte ble avholdt med Fylkesmannen i Oppland og Oppland fylkeskommune den 18.6.13. Fylkesmannen opprettholdt sin innsigelse til søknadene om Mosåa, Brynsåa, Fossåa, Skåbyggja, og Einbugga kraftverk. Fylkeskommunen opprettholdt sin innsigelse til søknadene om Einbugga, Skåbyggja, Hinøgla og Fossåa kraftverk. Det var ingen innsigelse på Frya kraftverk.

NVEs vurdering

I 2005 vedtok stortinget at det kan åpnes for konsesjonsbehandling av kraftverk med installert effekt opp til 1 MW i verna vassdrag, med unntak av Bjerkreimvassdraget der grensen er på 3 MW. Det er en forutsetning at ikke utbyggingen vil svekke verneverdiene. I OEDs retningslinjer for små vannkraftverk (2007) heter det at *"Hensynet til verneverdiene har avgjørende betydning ved konsesjonsbehandlingen og det vil derfor bare unntaksvis bli gitt konsesjon til kraftverk i vernede vassdrag"*.

Hydrologiske virkninger av utbyggingen

Kraftverket utnytter et nedbørfelt på 371 km² ved inntaket og middelvannføringen er beregnet til 5,2 m³/s. Effektiv innsjøprosent er på 0,3 % og nedbørfeltet har en breandel på 0 %. Avrenningen varierer noe fra år til år med dominerende vår- og sommerflommer. Laveste vannføring opptrer gjerne om vinteren. 5-persentil sommer- og vintervannføring er beregnet til henholdsvis 1980 og 64 l/s. Alminnelig lavvannføring for vassdraget ved inntaket er beregnet til 445 l/s. Maksimal slukeevne i kraftverket er planlagt til 4389 l/s og minste driftsvannføring 219 l/s. Det er foreslått å slippe en minstevannføring på 1980 l/s i perioden 01.05. til 30.09. og 445 l/s resten av året.

NVE har kontrollert det hydrologiske grunnlaget i søknaden. Vi har ikke fått vesentlige avvik i forhold til søkers beregninger. Alle beregninger på basis av andre målte vassdrag vil ved skalering til det aktuelle vassdraget være beheftet med feilkilder. Dersom spesifikt normalavløp er beregnet med bakgrunn i NVEs avrenningskart, vil vi påpeke at disse har en usikkerhet på +/- 20 % og at usikkerheten øker for små nedbørfelt.

Med en maksimal slukeevne tilsvarende 84 % av middelvannføringen og foreslått minstevannføring på 1980 l/s i perioden 1/5-30/9, vil dette gi en restvannføring på ca. 5466 l/s rett nedstrøms inntaket i sommersesongen. I vinterhalvåret når minstevannføringen er på 445 l/s vil restvannføringen være ca. 629 l/s. I forhold til verna vassdrag vurderer NVE spesielt vannuttaket opp mot elvas avrenningsprofil gjennom året. De store flomvannføringene blir i liten grad påvirket av utbyggingen og det vil i følge søknaden være overløp over dammen 121 dager i et middels vått år. 1 dag vil vannføringen være under summen av minste driftsvannføring og minstevannføring og derfor for liten til at det kan produseres kraft, slik at kraftstasjonen må stoppe og hele tilsiget slippes forbi inntaket. Ved tilsig i størrelsesorden 5 m³/s-10 m³/s vil derimot vannmengden i større grad bli redusert på omsøkt strekning. I overgangsperiodene mellom vinter/vår, og høst/vinter vil vannføringen endre mønster i forhold til den naturlige vannføringskurven.

NVE mener at den omsøkte maksimale slukeevnen er høy og vil frata vassdraget noe av dets naturlige vannføringsdynamikk særlig i overgangsperiodene mellom vinter/vår, og høst/vinter.

Produksjon og kostnader

NVE har kontrollert de fremlagte beregningene over produksjon og kostnader. Vi har ikke fått vesentlige avvik i forhold til søkers beregninger.

Pakkebehandling og samlet belastning

NVE vurderer de tolv sakene i pakka både individuelt og med hensyn på sumvirkninger. Gudbrandsdalslågen er et område med stor nasjonal og internasjonal viktighet for bekkekløfter. Bekkekløfter har vært et gjennomgående tema som angår ni av tolv saker. Dermed har det vært nødvendig i henhold til naturmangfoldloven § 10 å vurdere temaet samlet belastning.

NVE vurderer at for andre temaer som for eksempel landskap, fossefall, villrein og storaure er den geografiske spredningen så stor at det ikke har vært naturlig å diskutere samlet belastning for de tolv sakene samlet.

Naturmangfold

Gudbrandsdalen er den klassiske bekkekløftregionen i Norge. En bekkekløft er en v-dal eller et gjel som går ned i fast fjell. Utforming og størrelse kan variere betraktelig, men ofte renner det en bekk eller elv gjennom den. Norge har et internasjonalt ansvar for bekkekløfter, og forvaltningen skal være spesielt oppmerksom på den rødlistede naturtypen kontinentale skogsbekkekløfter. Grunnen til at Norge har et særskilt ansvar for å ta vare på bekkekløfter er at dette er leveområde for en rekke spesialiserte arter av planter, sopp og dyr. Trange daler og gjel har lite direkte solinnstråling og miljøet blir mer fuktig enn i området rundt. Elva vil være viktig for fuktigheten i kløfta, spesielt i områder hvor elva går i fosser eller stryk hvor vann vil sprute over vegetasjon i kantsonen. I Gudbrandsdalens hoveddalføre skjærer mange av kløftene seg dypt ned i dalsidene, og faller ned mot Lågen omgitt av kulturlandskap. Bekkekløftene i Gudbrandsdalen er særlig kjent for "huldreplantene" sine. Spesielt har forekomster av skogranke, sudetlok og russeburkne vært av stor botanisk interesse. Lavfloraen er også spesielt rik i bekkekløftene i deler av Gudbrandsdalen.

I perioden 2007 til 2010 ble det gjennomført undersøkelser av 625 bekkekløfter i 14 fylker på oppdrag for Direktoratet for naturforvaltning (nå Miljødirektoratet). Disse ble gitt karakter fra 0 (uten registrerte naturverdier) til 6 (nasjonalt verdifulle og svært viktige). Innenfor disse områdene ble kjerneområder/naturtypelokaliteter skilt ut og verdisatt etter en tredelt skala: nasjonal (A), regional (B) og lokal verdi (C). I denne undersøkelsen ble de antatt viktigste bekkekløftene i hvert fylke valgt ut for undersøkelser og antallet varierer fra fylke til fylke. Det kommer klart frem av undersøkelsen at Oppland og Gudbrandsdalen er i særstilling et viktig område for bekkekløfter.

Arter og naturtyper som er knyttet til vassdragsmiljøet skal ivaretas slik at økologiske prosesser opprettholdes og arter kan forekomme i levedyktige bestander. Norsk rødliste for arter 2010 og Norsk rødliste for naturtyper 2011 er en oversikt over arter og naturtyper som er spesielt hensynskrevende. Graden av truethet er vurdert på en sjudelt skala fra regionalt utdødd/forsvunnet (RE), kritisk truet (CR), sterkt truet (EN), sårbar (VU), nær truet (NT), datamangel (DD) til livskraftig (LC). I områder som inneholder arter som er vurdert som hensynskrevende eller som er potensielle leveområder for slike arter må forvaltningen være aktsom. NVE skal vurdere om tiltak i vassdrag vil påvirke arter og naturtyper negativt og om den eventuelle negative påvirkningen er akseptabel gitt samfunnsnyttan av tiltaket.

Terrestrisk

I Frya er det registrert flere naturtyper i kategorien lokalt viktig – C. Det er ei bekkekløft, to sørvendte berg, ei rikeng og en gråor-heggeskog. Det er registrert hengjepiggfrø som er nært truet (NT) på to av lokalitetene.

Vern Nedre Otta og Laugens venner har begge påpekt at det er verdifulle fossesprøytsoner og en lokalt viktig bekkekløft som er knyttet til Frya.

Miljørapporten som følger søknaden er gjort av Miljøfaglig Utredning AS som vurderer tiltaket til å ha liten negativ til ingen konsekvens for de registrerte naturtypene og artene. Dette skyldes at ingen verdifulle miljøer eller rødlistearter ser ut til å bli berørt av tiltaket. NVE støtter seg til disse vurderingene og legger ikke hensynet til det terrestriske miljøet noen avgjørende betydning for konsesjonsspørsmålet.

Storørret

Storørretstammene i Norge er av nasjonal interesse, jf. DN-Håndbok 15, utgitt av Direktoratet for naturforvaltning (DN). De ulike bestandene representerer store biologiske og kulturelle verdier som det er viktig å bevare. I Olje- og energidepartementets retningslinjer for småkraftverk fra juni 2007 står det at vassdrag med sikre storørretstammer skal tillegges stor verdi og det skal legges stor vekt på tilpasninger/avbøtende tiltak. Forekomsten av storørret er begrenset i Norge, men den finnes i Gudbrandsdalslågen opp til Harpefoss. I en rapport over registrerte gytelokaliteter i disse områdene (NTNU, Vitenskapsmuseet: rapport nr. 111) konkluderes det med at storørretstammen her er spesielt sårbar for vassdragsinngrep og at Frya er en viktig gyteelv for storørreten i Gudbrandsdalslågen. Mange av gytestammene tilhører sideelver/bekker og har liten bestandsstørrelse, Frya er en av disse elvene.

Fylkesmannen i Oppland vil ikke motsette seg at det gis konsesjon for etablering av Frya kraftverk så sant det stilles vilkår om minstevannføring, mulighet til justering av tidspunkt for ulike vannføringer, etablering av omløpsventil, lokkevannslipp og biotopiltak. Laugens venner uttrykker bekymring for storørreten og viser til at naboelven Våla er uegnet som gyteelv etter kraftutbygging. FNF Oppland påpeker at det er viktige gyte- og oppvekstområder for ørret i Frya. Tore Solbakken uttrykker også sterk bekymring for storørreten og viser til konsekvensene i naboelva Våla.

I Bergsveinhølen i Frya, rett oppstrøms det planlagte kraftverket, er det registrert svært gunstig bunnsubstrat med tanke på gyting. I 2002 ble det utført elektrofiske i elva (Finn Gregersen, FMO-notat 2002). Elektrofisket støtter opp om normalt høy tetthet av yngel i Bergsveinhølen og nedover mot kraftstasjonsbygningen. I søknadens miljørapport om vurdering av effekter på storørret i Frya, konkluderes det med at verdien på vassdraget er stor og at konsekvensen av en eventuell utbygging vil ha stor til svært stor negativ konsekvens. Rapporten foreslår videre flere avbøtende tiltak, men sier også at disse tiltakene bare til en viss grad vil veie opp for de negative konsekvensene. Fylkesmannen skriver i sin høringsuttalelse at noe skadevirkning på fisk kan forventes, selv med foreslått minstevannføring. På befaringen den 11. juni 2013, ble det også klart at det ville være utfordringer koplet til tilføring av gytegrus ved en eventuell utbygging. Det ble vist til naboelven Våla som har fått sterk tilbakegang av storørreten på grunn av utbyggingen ved at gyteområder tørlegges og at inntaksdammen hindrer tilføring av grus.

Storørretbestanden i Gudbrandsdalslågen er under sterkt press gjennom kraftverksutbygginger og andre vassdragstekniske inngrep. Forringelse i gyte- og oppvekstområde hovedelven og omkringliggende sideelver vil forsterke verdien av Frya som gyte- og oppvekstområde. Den omsøkte slukeevne på 84 % av middelvannføringen vil påvirke den naturlige vassdragsdynamikken i elven. Dette gjelder særlig på lavere vannføringer, og i overgangsperiodene fra vinter til vår og fra høst til vinter. Gytingen skjer på høsten og naturlig vannføringen i denne perioden er dermed spesielt viktig.

NVE vurderer det slik at en utbygging vil kunne gi stor negativ konsekvens med tanke på både strømningsforholdene i elven og tilføring av gytesubstrat for Frya sine gyteområder. Både strømningsforhold og gytesubstrat er essensielt for storørretens gyting og en grunnleggende forutsetning for reproduksjon av bestanden. Avbøtende tiltak som er presentert i søknaden vil ikke sikre gyteområdene for storørreten i tilstrekkelig grad, slik NVE vurderer det. Andre nødvendige avbøtende tiltak som høyere minstevannføring, lokkevannslipp og omløpsventil er omfattende og vil etter NVEs syn ikke i vesentlig grad redusere konflikt med storørreten ved en eventuell utbygging. Samtidig vil slike tiltak vil redusere lønnsomheten og samfunnsnyttan av prosjektet vesentlig.

Forholdet til naturmangfoldloven

Alle myndighetsinstanser som forvalter natur, eller som fattet beslutninger som har virkninger for naturen, plikter å vurdere planlagte tiltak opp mot naturmangfoldlovens relevante paragrafer. I NVEs vurdering av søknaden om Frya kraftverk legger vi til grunn bestemmelsene i naturmangfoldlovens §§ 4 og 5 samt §§ 8-12.

Kunnskapen om naturmangfoldet og effekter av eventuelle påvirkninger er basert på den informasjonen som er lagt fram i søknaden, miljørapport, høringsuttalelser, samt NVEs egne erfaringer. NVE har også gjort egne søk i tilgjengelige databaser som Naturbase og Artskart. Etter NVEs vurdering er det innhentet tilstrekkelig informasjon til å kunne fatte vedtak og for å vurdere tiltakets omfang og virkninger på det biologiske mangfoldet. Samlet sett mener NVE at sakens kunnskapsgrunnlag er godt nok utredet, jmfør naturmangfoldlovens § 8.

I influensområdet til Frya kraftverk finnes det hengjepiggfrø (NT) og gyte- og oppvekstområder for storørret. En eventuell utbygging av elven Frya vil etter NVEs mening være i konflikt med forvaltningsmålet for arter eller økosystemet gitt i naturmangfoldloven § 5 siden den vil påvirke storørretens gyteområder i stor grad. Både i form av endret vannføring og strømningsforhold gjennom året, men også i forhold til tilføring av gytegrus. NVE mener videre at tiltaket ikke vil være i konflikt med naturmangfoldloven § 4.

NVE har også sett dette i sammenheng med andre påvirkninger på naturtypene, artene og økosystemet. I Gudbrandsdalslågens nedbørsfelt er det flere store utbygginger. Det er også noen utbygginger i mindre sideelver i nærheten av Frya. Sideelvene i dette området er også svært utsatt for flom og mange av elvene er flomsikret og kanalisert. Prinsippet om samlet belastning i naturmangfoldloven § 10 er vurdert, og kan tillegges vekt i forhold til den belastningen storørreten utsettes for i forbindelse med ulike vassdragstiltak.

NVE behandler i denne omgang tolv saker i Gudbrandsdalen samlet og mener prinsippet om samlet belastning i naturmangfoldloven § 10 er mest aktuelt å vurdere for naturtypen bekkekløft som forekommer i ni av sakene. Norge har et internasjonalt ansvar for bekkekløfter, og forvaltningen skal være spesielt oppmerksom på den rødlistede naturtypen kontinentale skogsbekkekløfter. NVE mener at naturtypen bekkekløft har spesielt høy viktighet i Gudbrandsdalen. Gjennom bekkekløftprosjektet er det vist at Oppland har spesielt mange bekkekløfter og at disse har høyere verdi og større areal enn hva som finnes i andre fylker. Bare i Gudbrandsdalen er det kartlagt 23 bekkekløfter med høy verdi (verdi 4-6). I dag finnes det kraftverk i flere sideelver til Gudbrandsdalslågen som inneholder og påvirker viktige bekkekløfter, blant annet Mesna, Moksa, Våla, Vinstra og Jorda. I vurderingen av de ni sakene med bekkekløftlokaliteter som nå behandles samtidig av NVE vil vurderingen av samlet belastning etter naturmangfoldloven § 10 og vurderingen av påvirkningen på økosystemets funksjon og naturlige utbredelse etter § 4 være overlappende. I fire av de ni bekkekløftene har NVE vurdert at tiltaket ikke er i konflikt med hverken økologiske prosesser eller arter og naturtyper sin utbredelse. I fem av sakene vurderer NVE at tiltakene er i konflikt med naturmangfoldloven § 4. Disse fem sakene vil redusere verdien på bekkekløfter av *regional til nasjonal verdi* eller høyere. NVE mener at på grunn av eksisterende høy belastning på naturtypen vil terskelen for å tillate nye småkraftverk som reduserer naturverdiene i bekkekløfter som er vurdert til å ha opp mot nasjonal verdi, være svært høy.

Etter NVEs vurdering foreligger det ikke tilstrekkelig kunnskap om virkninger tiltaket kan ha på storørretens gyte- og oppvekstområder, og NVE mener at naturmangfoldlovens § 9 (føre-var-prinsippet) skal tillegges særlig vekt.

Avbøtende tiltak og utformingen av tiltaket vil spesifiseres nærmere i våre merknader til vilkår dersom det blir gitt konsesjon. Tiltakshaver vil da være den som bærer kostnadene av tiltakene, i tråd med naturmangfoldloven §§ 11-12.

Vassdragsvernet

Flere av høringspartene har kommentert at Frya er et vernet vassdrag og dermed ikke kan bygges ut på grunn av verdiene som finnes her.

Frya ble vernet i forbindelse med Verneplan II. Formålet var å verne om et helhetlig vassdrag og det ble ikke gjort grundige beskrivelse av hva som var verdiene i vassdraget. Det er derfor vanskelig, slik NVE ser det, å påpeke konsekvensene for verneverdiene da disse er dårlig konkretisert i Fryavassdraget.

Olje- og energidepartementet skriver følgende i klageavgjørelse for Råfoss kraftverk datert 5.1.2012: *"Det er et uttalt mål at vannføringen i et vernet vassdrag skal være variert og gjenspeile naturlig forhold også etter en utbygging."* Omsøkt slukeevne i Frya er på 84 % av middelvannføringen. Ved en eventuell konsesjon mener NVE at den naturlige vannføringen vil bli endret og ikke lenger fremstå som naturlig.

Kulturminner

Pilgrimsleden, gamleveifar (hulveier) og restene etter bruanlegg over Frya er registrerte kulturminner innen for influensområdet.

Oppland fylkeskommune har kommentert hensynet til hulveier og pilgrimsleden i sin høringsuttalelse og ber om vilkår i forhold til dette dersom det bygges ut. Laugens venner uttrykker bekymring i forhold til pilgrimsleden, gamle veifar og bruanleggene og påpeker at disse har en viktig rolle for landskapsopplevelsen.

NVE vurderer det slik at hensynet til kulturminnene kan ivaretas gjennom detaljplanlegging og dialog med kulturminnemyndighetene i Oppland fylkeskommune ved en eventuell konsesjon til Frya kraftverk. NVE vurderer dermed ikke kulturminner som et avgjørende tema i forhold til om det blir gitt konsesjon eller ikke.

Samfunnsmessige fordeler

En eventuell utbygging av Frya kraftverk vil gi 4,5 GWh i et gjennomsnittså. Denne produksjonsmengden regnes som normal for et minikraftverk. Småkraftverk utgjør et viktig bidrag i den politiske satsingen på fornybar energi. Det omsøkte tiltaket vil gi inntekter til søker og grunneier[e] og generere skatteinntekter. Videre vil Frya kraftverk styrke næringsgrunnlaget i området og vil dermed kunne bidra til å opprettholde lokal bosetning.

Oppsummering

I vedtaket har NVE lagt til grunn at en utbygging vil kunne gi stor negativ konsekvens på storørretens gyteområder i Frya. Storørreten er av nasjonal interesse og finnes bare på et fåtall av steder i Norge. Den har stor verdi som art. De avbøtende tiltakene som er presentert vil ikke sikre gyteområdene for storørreten i tilstrekkelig grad slik NVE vurderer det. Andre nødvendige avbøtende tiltak som kan pålegges som; høyere minstevannføring, lokkevannslipp og omløpsventil er omfattende og fordyrende. De vil heller ikke, etter NVEs syn, i vesentlig grad redusere konflikt med storørreten i vassdraget eller stå i samsvar med størrelsen på prosjektet. Den omsøkte slukeevnen på 84 % av middelvannføringen er etter NVEs vurdering høy i et vernet vassdrag, og vil endre elvens naturlige vannføringsdynamikk.

NVE mener dermed at fordelene ved tiltaket ikke overstiger de samlede ulemper ved en utbygging av Frya kraftverk.

NVEs konklusjon

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at ulemper ved bygging av Frya kraftverk er større enn fordelene. Kravet i vannressursloven § 25 er ikke oppfylt og NVE avslår derfor søknaden fra Småkraft AS om bygging av Frya kraftverk.